

Τα παιδάκια του σωλήνα και η... Μπουμπουλίνα

Γράφει ο Δημήτρης Νατσιός (Δάσκαλος - Κιλκίς)

Αφήσαμε όλο αυτό το νεοταξικό κηφηναριό, να διοχετεύσει τις κουτσουλιές του μες στην εκπαίδευση

«Αχ, τα παιδάκια του σωλήνα
ποτέ δεν βγήκατε ταξίδι
εκεί που ζούσε η Μπουμπουλίνα
Ύδρα, Ψαρά και Γαλαξίδι»

Νικ. Γκάτσος

Μεγάλη πνευματική φυσιογνωμία, ο Γιάννης Βλαχογιάννης (1867-1945), κολοσιαία η προσφορά του στην νεοελληνική ιστορία, ιδίως του Εικοσιένα.

Καρπός της πολύχρονης και ασίγαστης προσπάθειάς του για την ανάδειξη της Παλιγγενεσίας ήταν, μεταξύ άλλων, η ανακάλυψη, η αποκρυπτογράφηση, λόγω της δύστροπης γραφής, και η έκδοση των απομνημονευμάτων του Μακρυγιάννη (1907), η βιογραφική αρχειακή μελέτη του για τον Καραϊσκάκη, την οποία έγραψε με τρεμάμενα χέρια, εν μέσω της βαρυχειμωνιάς της Κατοχής

(1943), και πολλά άλλα σπουδαία έργα, με τα οποία ξαναζωντανεύει, με την στιβαρή και πλούσια, δημώδη γλώσσα του, τα «Μεγάλα Χρόνια». Έτσι, «Μεγάλα Χρόνια», τιτλοφόρησε κι ένα εξαιρετικό βιβλίο του, το οποίο εκδόθηκε το 1930. Το συγκεκριμένο βιβλίο περιέχει μικρές ιστορίες από το αθάνατο '21, οσμή ευωδίας ...ηρωικής, μοσχοβολά το ολιγοσέλιδο αυτό πετράδι, μεταλλείο πολύτιμο, για όσους κατανοούν ότι η παράδοσή μας είναι η ρίζα και το θεμέλιο του εθνικού μας βίου.

Πολλές φορές αποσπώ από το βιβλίο, ιστορίες του Βλαχογιάννη και τις διδάσκω στους μαθητές μου, να γνωρίσουν τα παιδιά ότι κάποτε σε τούτο τον κατασυκοφαντημένο τόπο, ζούσαν άνθρωποι, απροσκύνητοι και αδούλωτοι λεβέντες, που ανέβαιναν στα κορφοβούνια για, «Να 'χουν τα βράχια αδέρφια τους, τα δέντρα συγγενάδια,/ να τους ξυπνούν οι πέρδικες, να τους κοιμούν τα αηδόνια/και στην κορφή της Λιάκουρας να κάνουν το σταυρό τους...».

Χρόνια ζητιανεύουμε στα ξένα παζάρια, ελεεινά ψίχουλα πνευματικής ζωής και τροφής, περιφρονώντας τα τιμαλή, τα ατίμητα πλούτη της εθνικής μας παράδοσης, γι' αυτό και καταντήσαμε «των Ευρωπαίων περίγελα και των αρχαίων παλιάτσοι».

Αφήσαμε κι όλο αυτό το νεοταξικό κηφηναριό, να διοχετεύσει τις κουτσουλιές του μες στην εκπαίδευση, να «μορφώνουμε» ραγιάδες, «σκυφτούς για το χαράτσι» όπως γράφει ο Παλαμάς στο έξιχο ποίημά του «Γύριζε».

Το έχω ξαναγράψει: Το μέλλον της πατρίδας δεν κρίνεται στο ερεβώδες «Μαξίμου» ούτε στην Βουλή των αυστόλων ή από τους αργυραμοιβούς των Βρυξελλών. Το μέλλον της κρίνεται στις σχολικές τάξεις. Από τα θρανία θα ξεπηδήσει το μέλλον. Αν ξεκουμπιστεί το ψευτορωμαίικο κι όλο αυτό το φοβερό σκουπιδαριό που το δορυφορεί και έρθει το «ποθούμενο», οφείλουμε να διδάσκουμε στα παιδιά, μία γενιά, μόνο το Εικοσιένα.

Λάμπει η πίστη και η φιλοπατρία στα αιματοβαμμένα κείμενα των αγωνιστών. Πίστη και φιλοπατρία είναι οι δύο πνεύμονες με τους οποίους ανάσαινε το Γένος ανά τους αιώνες. Όσο αναπνέουμε τις αναθυμιάσεις που αναδίδουν τα σάπια υποπροϊόντα του χρεοκοπημένου «δυτικού πολιτισμού», θα βρισκόμαστε σε κατάσταση αφασίας.

Από τα «Μεγάλα Χρόνια» του Βλαχογιάννη, για να επανέλθω, μοίρασα και διαβάσαμε στην τάξη μου, ένα καταπληκτικό κείμενο με τίτλο «ο χαρακόπος».

Το παραθέτω:

«Ο γέρος, εκεί που ψυχοπάλευε, φώναξε το παιδί του, τον ακριβό του κληρονόμο.

Του είπε:

-Ο ήρωας ο παππούς σου πεθαίνοντας μου άφησε ένα θησαυρό, αυτόν που βλέπεις. (Και τούδειξε ένα κουτί χρυσόδετο). Μου άφησε τ' άγιο τ' όνομά του να λατρεύω και να λιβανίζω το κουτί. Τώρα σου τ' αφήνω και τα δύο. Εγώ στο κουτί αυτό και στ' όνομα δε μπόρεσα να βάλω τίποτε άλλο παρά τους κόπους μου μονάχα για να στρώσω τη ζωή σου αναπαμένη κι ήρεμη. Κύτταξε να ζήσης να χαρής τα πλούτη σου-όμως το κουτί να τόχης φυλαχτό, και τ' όνομα τιμή σου. Κατάρα σου αφήνω!

Πέθανε ο γέρος. Κι ο νιος σ' όλη πολλά χρόνια σκόρπισε τ' αγαθά που απόχτησε άκοπα και λέρωσε και τ' όνομά του το πατρογονικό. Το κουτί όμως δεν το πείραζε, όχι σαν ιερό πράγμα που ήταν, αλλά σαν καταφύγιο του στερνό που θα γινότανε μία μέρα.

Τέλος έσωσε τα λιγοστά λεφτά που τούμεναν. Έφτασε και στο κουτί.

Έπιασε τ' άνοιξε μ' αντικλείδι. Κ' ήύρε μέσα κόκκαλα ξερά και τίποτ' άλλο. Λοιπόν αυτός ήταν ο ατίμητος θησαυρός; Η απελπισία του ξέσπασε σ' οργή μεγάλη για του πατέρα του το χλευασμό. Με τον παππού του δεν είχε κανένα λόγο να θυμώνη. Και τα κόκκαλα τίποτα δεν τούλεγαν. Τον άλλον όμως, τον πατέρα, ήθελε να τον ξεδικηθή. Και πώς;

Άξαφνα παρηγορήθηκε. Έκλεισε πάλι με φροντίδα το κουτί. Το πήρε και το πήγε σ' έναν τοκογλύφο.

-Σου φέρνω το ιερώτερο κειμήλιο του σπιτιού μου, είπε του παππού τα κόκκαλα. Δάνεισέ μου ένα κατοστάριο.

Ο τοκιστής χωρίς ν' ανοίξη το κουτί, το κύτταξε απόξω με προσοχή.

-Το κουτί σου δεν αξίζει και μεγάλα πράματα, είπε.

-Χάρισμά σου το κουτί, αποκρίθηκε το παληκάρι. Εγώ σου πουλώ τα κόκκαλα. Τα θέλεις;

Ο τοκογλύφος χαμογέλασε. Αμίλητος, έδωσε το κατοστάριο. Άδειασε ύστερα τα κόκκαλα μέσ' τα σκουπίδια και κράτησε μονάχα το κουτί».

(σελ. 130, εκδ. ΕΣΤΙΑΣ)

Αυτή είναι νομίζω η ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας. Έτσι με τον αψύ, βουνίσιο λόγο του Βλαχογιάννη, μαθαίνουν και εύκολα κατανοούν, το δράμα της πατρίδας τους, τα μικρά παιδιά.

Στο κείμενο του Βλαχογιάννη συλλαβίζουμε την νεότερη ιστορία μας.

Είμαστε μία μικρή χώρα. «Ένα πέτρινο ακρωτήρι στη Μεσόγειο, που δεν έχει άλλο αγαθό παρά τους αγώνες του λαού της, τη θάλασσα και το φως του ήλιου». (Από την ομιλία του Σεφέρη στην Στοκχόλμη το 1963, όταν παρέλαβε το Νόμπελ).

Το κουτί, η χρυσόδετη λειψανοθήκη-τα κόκκαλα των Ελλήνων, τα ιερά-είναι (ήταν;) ο ατίμητος θησαυρός μας. Οι ηρωικώς αθλήσαντες παππούδες μας, οι Κολοκοτρωνάιοι, οι Καρατασαίοι, «έκαμαν το πατριωτικόν τους χρέος, έκτισαν μεγάλην πατρίδα». (Παπαδιαμάντης).

Οι γιοί τους, οι πατεράδες μας, μέχρι την γενιά του '40, κρατούσαν το δεντρολίβανο της πίστewς και της φιλοπατρίας και θυμιάτιζαν το Εικονοστάσι του Γένους. Μεθούσαν με τ' αθάνατο κρασί του Εικοσιένα.

Και μετά μας πλάκωσαν τα μιάσματα του φραγκολεβαντινισμού και τα αποστήματα της δυτικολαγνείας, «οι νάνοι, οι ανορθούμενοι επ' άκρων ονύχων» που σκόρπισαν τα αγαθά που απόχτησαν άκοπα και λέρωσαν και τ' όνομα το πατρογονικό. («Παλιόψαθα των Εθνών», ο καημός του Μακρυγιάννη. «Τα παιδάκια του σωλήνα»).

Έσωσαν τα λεφτά, γευτήκαμε και τις γουρουνοτροφές, τα ξυλοκέρατα και, αντί να επιστρέψουμε στο πατρογονικό μας αρχοντικό, πήγαμε στους τοκογλύφους, στις χαμογελαστές συμμορίες της οικουμένης.

Επαίτες, ψωμοξητούντες, εκλιπαρούμε για ένα «κατοστάριο», μια δόση δανείου, πουλώντας τα κόκκαλα, την λειψανοθήκη της μνήμης και της αξιοπρέπειας. Και οι τοκογλύφοι, τα λερναία θηρία, πέταξαν στα σκουπίδια-τα άγια τοις κυσί-τα λευκασμένα οστά των παππούδων. Για ένα «κατοστάριο» πουλάμε και μνήμη και πατρίδα.

Ρώτησα τους μαθητές μου. Και τώρα τι κάνουμε εμείς, οι γιοί, οι ανίατα χαροκόποι; (=γλετζέδες);

«Να πάμε να ψάξουμε στα σκουπίδια, να φτιάξουμε καινούργια λειψανοθήκη». «Να γίνουμε και εμείς σαν τους παππούδες μας». (Αθώες ψυχές, όπως τις έπλασε ο Θεός. Εμείς, οι τρανοί, θα γελάσουμε με ειρωνεία. Έχει γεμίσει φωλιές φόβου, απιστίας και δουλοπρέπειας η ψυχή μας).

Και όταν σε ρωτάει ο μικρός μαθητής, «εσείς τι λέτε να κάνουμε, κύριε;», τι απαντάς; Έχω μες στην αίθουσα, κρεμασμένα στους τοίχους, κάδρα των αγωνιστών του '21. (Η μόδα είναι να αναρτούμε αφίσες με γατάκια, σκυλάκια ή διάφορες νεοταξικές σαχλαμάρες).

Έδειξα με το χέρι μου την Μπουμπουλίνα, τον Μάρκο, τον Παύλο Μελά και ψέλισσα – δεν είχα άλλη απάντηση, ντρέπομαι για την Ελλάδα που τους παραδίδουμε- να, ό,τι έκαναν αυτοί...

19.01.2016

Πηγή: www.antibaro.gr/